

R๒R & CQI ๐๙

ชื่อเรื่อง : มูลค่ายาคืนผู้ป่วยนอก งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก

ชื่อผู้วิจัย พร้อมหน่วยงาน : นายทวีลาภ แสงม่วง นางสาวเบญจพร เสือพลี นางสาวสุพรรณษา แก้วนิวงษ์
งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก กลุ่มงานเภสัชกรรม

บทนำและวัตถุประสงค์ : ในปัจจุบันยาเหลือใช้หรือยาที่จ่ายให้กับผู้ป่วยแล้วไม่ได้ใช้ มีความสูญเสียจากมูลค่ายาที่จ่ายออกไปแล้วไม่ได้ใช้ มากน้อยเท่าไร ยาเหลือใช้จึงถือว่าเป็นปัญหาของการรักษาพยาบาล ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากการมียาเหลือใช้ เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ผู้ป่วยไม่ได้กินยาตามแผนการรักษาที่แพทย์สั่ง ผู้ป่วยได้รับยามากเกินไป หรือยาเหลือใช้จากยาที่ผู้ป่วย ไม่ได้ใช้แล้ว เช่น แพทย์สั่งหยุดยา หรือผู้ป่วยเสียชีวิต แล้วมียาที่สั่งจ่ายเหลือใช้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ยาในทางเศรษฐกิจ

วิธีการศึกษา : กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลศรีสะเกษ ได้มีการประชาสัมพันธ์และมีโครงการรับบริจาคยา จากผู้มารับบริการ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีญาติและตัวผู้ป่วย นำยามาบริจาคให้โรงพยาบาล ที่ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก โดยมีวิธีการดำเนินการรับยา และจัดการยาเหลือใช้ที่ได้รับบริจาคจากผู้ป่วย ดังนี้

- รับยาบริจาค จากผู้ป่วยและญาติ และดำเนินการคัดแยกยา
- ลงทะเบียนเก็บข้อมูล ดูจากจำนวนและมูลค่ายา (โดยคำนวณจากราคาต้นทุน) ลงข้อมูล แยกระหว่างยาที่น่ากลับมาใช้ได้ และยาที่ใช้ไม่ได้ (ยาเสื่อมสภาพ และยาหมดอายุ)
- ยาที่ยังไม่หมดอายุ และมีสภาพที่ใช้ได้ (ตรวจสอบจากสภาพยาและวันเดือนปี หมดอายุ) นำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีเภสัชกรตรวจสอบแล้วนำไปเก็บในชั้นยา เพื่อรอจ่าย โดยใช้ระบบ First-in First-out
- ยาที่หมดอายุหรือยาที่เสื่อมสภาพหรือยา Pre-pack จะถูกนำไปทิ้งเพื่อทำลายตามขั้นตอน

ผลการศึกษา : มูลค่ายาคืน

รายการ	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	มกราคม
จำนวนรายการยาที่ใช้ได้	๑๓๖	๑๑๙	๘๙	๑๒๘
จำนวนรายการยาที่ใช้ไม่ได้	๒๓	๒๒	๒๔	๒๘
มูลค่ายาทั้งหมด (บาท)	๑๐๙,๓๗๔.๒๕	๗๑๑๐๕.๕	๓๔๑๐๕.๒๕	๖๓,๙๒๑.๙๕
มูลค่ายาที่ใช้ได้ (บาท)	๑๐๑,๙๖๗.๐๐	๖๓๙๒๕.๒๕	๒๙๔๒๔	๕๕,๙๐๐.๒๐
มูลค่ายาที่ใช้ไม่ได้ (บาท)	๗,๔๐๗.๒๕	๗๑๘๐.๒๕	๔๖๘๑.๒๕	๘,๐๒๑.๗๕

สรุปและข้อเสนอแนะ : จากข้อมูลการเก็บยาที่เหลือจากการใช้ ยาจากป่วยหรือญาติผู้ป่วย นำมาบริจาคให้กับทางโรงพยาบาลศรีสะเกษ ที่ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอก ในระยะเวลาการเก็บข้อมูล จากเดือน ตุลาคม ๒๕๖๐- เดือน มกราคม๒๕๖๑ ระยะเวลา ๔ เดือน พบว่า มียาเหลือที่คิดเป็นมูลค่าจำนวนมาก หากมีการประชาสัมพันธ์ การรับบริจาคยาเหลือใช้ และมีการควบคุมการจ่ายยาโรคเรื้อรัง เช่น ยารักษาผู้ป่วยโรคไต ความดัน เบาหวาน และอื่นๆ โดยที่เภสัชกรจ่ายยา โดยดูจากยาเดิมที่เหลือของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จะลดมูลค่าการสูญเสียยาโดยไม่จำเป็น